

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput XXV. De duobus Apollinaribus Patre & Filio, & de Vitale Presbytero:
quâ occasione moti, in haereses prolapsi sint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

reduxit. Verum qualem se Ambrosius iste post ordinationem præstiterit, & quam constanter ac pie sacerdotium administravit, infra suo loco dicturi sumus. Per idem tempus Novatiani qui in Phrygia degunt, contra veterum morem Pascha una cum Judæis celebrare cœperunt. Nam Novatus, qui ejus sectæ auctor fuit, penitentes quidē ad communionem minime admisit: idque solum ab illo innovatum est. Cæterum tam ipsæ, quam successores ejus, non aliter quam Ecclesia Romana, post æquinoctium verum festum Paschæ diem perpetuo celebrarunt. Tandem vero circa hæc tempora, quidam per Phrygiam Episcopi Novatianorum, congregati in Pazi vico, qui locus est in Phrygia, unde Sangarii fluminis fontes erumpunt; cum ne hac quidem in parte cum iis à quibus dissentiebant communicare vellent, peculiarem regulam constituerunt, ut Azymorum festum in posterum observarent, & cum Judæis Pascha celebrarent. Verum huic Synodo, neque Agellius interfuit, qui Novatianorum Episcopus erat Constantinopoli; neque is, qui Nicææ, nec qui Nicomediæ, nec qui Cotuaj Episcopatum gerebant: est autem Cotuajum, Phrygiæ urbs ignobilis. Quos tamen Novatiani, velut arbitros ac moderatores habent eorum quæ in Ecclesia & in secta ipsorum geruntur. Qualiter vero etiam isti hanc ob causam inter se dissenserint, sequæ ipsos à reliquis præcedentes, separatim collectas celebraverint, dicam suo tempore.

CAPUT XXV.

De duobus Apollinaribus Patre & Filio, & de Vitale Presbytero: quâ occasione moti, in hæreses prolapsi sint.

Eodem tempore Apollinaris, hæresis ab ipso cognominatæ ducem palam se præbuit: multosque ab Ecclesiæ corpore abducens, seorsum collegit. Quem quidem in stabilienda hæresi adjovit Vitalis, Presbyter Antiochenus ex Meletii clero: vir præ cæteris ob vitæ ac disciplinæ severitatem illustis, & in regendis iis quibus præerat sedulus, eaque de causâ plebi venerabilis. Verum paulo post, cum se à communione

ἐξήλυθε, ὥς ἀνδρείως καὶ μάλα θείως ἰν ἱερῶν σωλῶ δίνυσεν, ἐν τοῖς ἐξῆς καὶ χυρὸν λαοῦ ἐξέτηξεν τὸν χροῖον, οἱ ἀμφοῖν τῶν Φρυγίαν ναυαλιανῶν ὡσαύτῳ πρῶτον εἰσόδου ἐξήλυθε τῶν ἰσδαίων τὴν τε παρχα ἑορτὴν ἐπιτελεῖν ναυατῶ μὴν γὰρ ὅς δεχθητός ἐστὶν αἵρέσεως, ἐδὺ μετὰ μελεμύνας δὴ τῶν ἀμαρτήμασιν εἰς κοινωνίαν ἐπεσπίετο, καὶ τὸ τετὸ μόνον ἐκκαθάρσει ὡσαύτῳ ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων ἐκκλησίᾳ, καὶ τῶν ἑσθλῶν ἰουδαίων διετέλεσεν, αὐτὸς τὸ καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ταύτῳ ἀγνοῖτες τὴν ἑορτὴν: εἰσὶν δὲ δὴ ταύτης τῆς ἡγεμονίας, πῶς τῶν ἀνατῶν Φρυγίαν ναυαλιανῶν Ἰησοκόπων συνελθόντες ἐγάλαζον, χωρίον δὲ αὐτῆ Φρυγίᾳ, ὅπου Καρφαίος ἐπόλεμα ἀπηγαίρεσσι ὡς ἐστὶ ταύτη κοινωνίᾳ ἀξιοῦντες τοῖς ἑτέροις αὐτοῖς δοξάζουσιν, ἰδίον ἑθελῶ νόμον ὡς ἐπιτελεῖ ἀζύμων Ἰησοφίαν ἑορτὴν, καὶ σὺν τοῖς ἰσδαίων τὸ παρχα Ἰησοφίαν ἐκκαθάρσει τῆ συνόδου, ἔτε ἀγέλιον ὅτι ὁ κωνσταντινὸς πόλει ναυαλιανῶν ἐπίσκοπος, ἔτε οὐκαίας, ἢ οὐκομυδείας, ἢ οὐκουαίης πῶς αὐτῆ Φρυγίας ἐκκαθάρσει, ἔτε δὴ κυριεσθὶ κολοφῶνας, ὡς εἶπῃ, οἱ ναυαλιανῶν νομοσιτῶν ἀπὸ τῶν οἰκείων αἵρεσιν καὶ τὰς αὐτῶν ἐκκλησίας προσηπορῶν ἐκ ταύτης τῆς αἵτας, ὅπως καὶ ἔτι εἰς διαφορὰν κλίεσσαν, ἔσφας αὐτῶν διαλεμόντες χωρὶς ἐκκλησίας ἔχον, καὶ καιροῖν ἐρῶ.

Κεφ. κς.

Περὶ τῶν ἀπολλινάριων, τῶ πατρὸς καὶ υἱοῦ, καὶ τῶν ἀπολλινάριων καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρὸς ἀπολλινάριου, καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρὸς ἀπολλινάριου, καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρὸς ἀπολλινάριου.

Εν τῷ τῷ εἰς τὸ προφανές προσηπορῶν ἀπολλινάριον τὸ ἀπ' αὐτῶν ὀνομαζόμενον αἵρέσεως καὶ πολλὰς δισημῶν τῶ ἐκκλησίας καθ' αὐτοῦ συνῆγε συνελθόντες δὲ αὐτῶ πρὸς τὴν τε οἰκείᾳ δόγματι σὺς αὐτῶ καὶ βιτάλιον, πρῶτον ἐπὶ τῶν ἰσδαίων ὑπὸ μελίτιον ἱερομένων ἀντὶ, εἰς πῶς αὐτῶ, ἐκ τῶ βίβη καὶ τῶν ποδῶν ἐπιφανῆς, καὶ ἀπὸ ἐδὺ ὑπὸ αὐτῶν ἀγνοῖτες ἀπολλινάριον, καὶ τῶτε χάριν τῶ λαοῦ ἐκκαθάρσει μετ' ἐ πολὺ γὰρ δισημῶν ἐκκαθάρσει.

της μελιτικής κοινωνίας, ἀπολλιναρίω προσέθε-
 τὸ καὶ τῶν τὰ αὐτὰ δοξαζόντων ἐπὶ τῆς ἀντιο-
 χέων ἡγεῖτο· αἱ δ' οἱ τῆς αὐτῆς πόλεως, πλῆθος
 οὐκ ὀλίγον πειθόμενον ἔχων, οἱ καὶ ἀπ' αὐτῆς
 τῆς προσηγορίας ἔλαχον, βίβαλιανοὶ καὶ
 ἀντιοχέων εἰς ἐπὶ νῦν ὀνομαζόμενοι λέγε-
 ται, δὲ τὸ παθεῖν ὑπολύτης, ὡς ὑπερβου-
 θεῖς καὶ φλακίανθ' ὃς ὑπερβου ἐπετραπή
 τὸν ἀντιοχέων θρόνον, συμπροσβύλευε τότε
 αὐτῶν, καλυθεῖς συνήθως εἰδὲν τὸν ἐπί-
 σκοπον· παρδδοκιμῆσαι γὰρ νομίσας,
 ἀντιοχίαν ὑπέστη καὶ πρὸς ἀπολλινάριον
 ἐλθὼν, ἐκοινωνήσῃ, καὶ φίλον αὐτὸν εἶχεν· ἐν
 τῷ καὶ ἐν ἄλλαις πόλεσι χωρὶς ἐκκλη-
 σιάζον ὑπο ἐπισκόποις ἰδιοῖς, καὶ θεσμοῖς
 ἑαυτῶν ἀλλοτρίοις τῆς καθολικῆς ἐκκλη-
 σίας, καὶ τὰς νενομισθῆναι ἰσχυρῶς ὡδὰς,
 ἡμμετραῖα πνα μελύθρια ψάλλοντες, παρ'
 αὐτῶν ἀπολλιναρίω ευρημύρα· πρὸς γὰρ τῆ ἀλ-
 λη παιδεύσει, καὶ ποιητικῶς ἂν, ἢ παντὸς ἀπάν
 μέτρων εἰδήμων, καὶ τοῖς ἐντευθεν ἡδύσμασι
 οὐκ πολλὰς ἐπέθεν αὐτῶν προσέχειν· ἀν-
 δρες τὲ καὶ οὐκ οὐκ πότες ἢ ἐν ἔργοις, καὶ
 γυναικῶν καὶ οὐκ ἰσχυρῶς τὰ αὐτῶν μέλη
 ἐφαλλον· ἀποδοῖς γὰρ ἀνέσεως, καὶ ἐσθίων,
 καὶ τῶν ἄλλων, πρὸς τὸν ἑκάστου καιρὸν εἰ-
 ῖλλια αὐτῶν πεπόνθη, πάντα εἰς εὐλογίαν
 Θεοῦ τεινοῖα· μαθὼν ἐν ταύτῃ τὴν αἵρε-
 σιν εἰς πολλὰς ἔρπειν πρὸς τὸ δάμασ· ὁ
 ῥωμαίων ἐπίσκοπος, καὶ Πέτρος ὁ ἀλε-
 ξανδρείας, συνῶδες χρομένης ἐν ῥώμῃ,
 ἀλλοτρίαν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἐψη-
 φίσαντο· λέγεται δὲ καὶ ἀπολλινάριος
 ῥμοῖως ὑπο μικροψυχίας νεφερίσαι καὶ
 τὸ δόγμα, ὅτι αἰτίας τοιαύτης ἦν καὶ γὰρ
 ἀθανάσιος ὁ τὴν ἀλεξανδρέων ἐκκλησίαν
 ἐπηρεεύσας, καὶ τῷ ἐπὶ κωνσταντίας
 φυγὴν προσετάχθη ἐπανελθεῖν εἰς αἰ-
 γύπτον, διοδεύοντι τῷ λαοδικίαν, συν-
 ῆθης αὐτῶν ἐχρητο καὶ εἰς τὰ μάλιστα φί-
 λος· ἀπαμύτῃ δὲ ἔσσης τῆς πρὸς αὐ-
 τὸν κοινωνίας τοῖς ἀπὸ τῆς ἐναντίας αἵρε-
 σεις, ἂν ἦν καὶ γεώργιος ὁ ἐνθάδε ἐπίσκο-
 πος, ὑβριστικῶς ἐκβάλλεται τῆς ἐκκλη-
 σίας, ὡς καὶ κανόνας καὶ οὐκ τῶν ἰε-
 ρῶν νόμων ἀθανασίῳ συγγενέμενος· ἐπι-

A Meletii abjunctisset, Apollinare adhæsit:
 iisque qui Antiochiæ eandem opinio-
 nem sectabantur præfuit, ob vitæ suæ
 sanctimoniam haud paucos auditores
 habens, qui ab ipso cognomentum sor-
 titi, Vitaliani etiamnum ab Antio-
 chensibus appellantur. Huc autem
 prolapsus esse dicitur ex offensione ani-
 mi, eo quod despectus fuisset à Flaviano
 tunc compresbytero, postea vero Anti-
 ochenis Ecclesiæ Episcopo: à quo pro-
 hibitus fuerat, ne Episcopum more soli-
 to videret. Contemni enim se arbitra-
 tus, humani quidpiam passus est: & ad
 B Apollinarem transgressus, societatem &
 amicitiam cum eo junxit. Abhinc in
 aliis quoque civitatibus separatim con-
 ventus agere cæperunt sub Episcopis
 suæ sectæ, & ritibus usi sunt ab Ec-
 clesia Catholica alienis: præter sacros
 Hymnos qui in Ecclesia cani so-
 lent, cantica quædam numeris adstri-
 cta psallentes, quæ ab Apollinare erant
 excogitata. Namque hic præter reli-
 quam eruditionem, Poeticæ quoque
 & omnis generis carminum gnarus,
 multis ejusmodi oblectamento captis,
 ut ipsi adhererent persuasit. Denique
 viri in conviviiis, & dum opus face-
 rent: mulieres verò inter texendum,
 cantica ejus psallebant. Etenim pro
 labore atque otio, pro diebus festis ac
 reliquis omnibus, brevia quædam
 composuerat carmina, cuncta ad lau-
 dem divini numinis spectantia. Pri-
 mus autem Damasus Episcopus urbis
 Romæ, & una cum illo Petrus Alex-
 andrinus Antistes, cum hanc hære-
 sin latius serpere intellexissent, Con-
 cilio Romæ congregato, eam ab Ec-
 clesia Catholica alienam esse decreve-
 runt. Cæterum ipse quoque Apollina-
 ris, ex infirmitate animi ad dogmatum
 novitatem simili modo prolapsus esse
 dicitur, ob hujusmodi causam. Nam
 cum Athanasius Episcopus Ecclesiæ
 Alexandrinæ, post exilium quod re-
 gnante Constantio pertulerat, redire
 in Ægyptum jussus esset, ei per Lao-
 diceam transeunti familiaris & amicus
 factus est Apollinaris. Sed quoniam
 communicare cum Athanasio sceleratum
 habebatur ab Arianis, ex quorum nu-
 mero erat Georgius urbis illius Episco-
 pus: idcirco Apollinaris cum contu-
 melia pulsus est Ecclesia, utpote qui
 contra regulas legesque ab Episcopis la-
 tas, cum Athanasio aggressus fuisset.

Hæc igitur illi objecit Georgius ; si mulq; alia delicta qua per pœnitentiam obliterata erant , exprobravit. Nam quo tempore Theodotus decessor Georgii , Laodiceenam regebat Ecclesiam , cùm Epiphanius Sophistanobilis Hymnum in laudem Bacchi recitaret , Apollinaris qui eo præceptore utebatur , erat enim adhuc adolescens , ei recitationi interfuit unâ cum patre ejusdem cum ipso nominis , qui Grammaticus erat , non obscurus. Cumque Epiphanius in ipso carminis exordio , sicut moris est iis qui ejusmodi Hymnos publice recitant , cunctos prophanos homines nec sacris illis initiatos , foras abire jussisset , nec junior Apollinaris , nec senior , nec ullus omnino ex Christianis qui aderant , discessit ex auditorio. Id cum rescivisset Theodotus Episcopus , graviter commotus est. Ac reliquis quidem qui ex plebe erant , leviter oburgatis veniam concessit. Utrumque autem Apollinarem publice convictum , Ecclesia ejecit. Erant enim clerici : Pater quidem Presbyter ; Filius vero lector sacrarum scripturarum. Aliquanto post tempore elapso , cum in lachrymis ac jejuniis pœnitentiam delicto suo congruentem egissent , Theodotus eos denuo suscepit. Ubi vero Georgius Episcopatum illum fortitusest , & Apollinaris , ut jam dixi , congressum illum habuit cum Athanasio , à communionem cum exclusit Georgius , & alienum ab Ecclesia pronuntiavit. Et Apollinaris quidem sæpenumero eum rogasse dicitur , ut in communionem reciperetur. Sed cum cum flectere non posset , dolore superatus , Ecclesiam turbare , & dogmatum novitatem , supradictam videlicet hæresin , inducere aggressus est : ea arte qua plurimum valebat , dicendi felicitate facultate , inimicum ulciscens ; & quod hominem in sacrarum literarum doctrina præstantiorem ipse inferior depoluisset , redarguens. Itaque privata inter clericos inimicitia , Ecclesiam subinde maximo detrimento affecerunt , & Christianam religionem varias in sectas disciderunt. Cujus rei argumentum hinc suppetit. Nam si Georgius pœnitentem suscepisset Apollinarem , perinde ac Theodotus , hæresis illa quæ ab ejus nomine nuncupata est , hodie ut opinor , non extaret. Natura enim ita comparati sunt homines ,

πατο ἢ αὐτὸν , διὰ ταῦτα , καὶ εὐθύνας παλαιῶν ἀμαρτημάτων μετάνοια λατρεύων , ὠνείδιζεν ἐπὶ γὰρ Θεωδότης Ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς λαοδικεῶν ἐκκλησίας ἰθὺς ἀνέβη , καὶ οὐκ ἔτι οὐ καίρῳ διαπέσειν ἐπιφάνει ὁ Θεωδότης ὕμνον εἰς τὸν δῖον υἱὸν πατρὸς διδάσκων λαῶν δὲ αὐτὰ χρωμάτων δόξιν ἔλαβεν , ἐπὶ γὰρ νέῳ ἦν , παρεγγύετο τῇ ἀκροάσει οὐκ ἔτι πατρὶ ὁμώνυμῳ ἢ ἢν ἀπὸ , γραμματικὸς ὄντων ἔπει ἢ τὸ λόγῳ δεχόμενος ἐπιφάνει , ὡς ἐβόη τοῖς τοιαύτοις ἐπιδεικνυμένοις λέγειν , ἔδω ἀμύνητες καὶ ἐβόη ἔλαβεν ἔξιναι ἔξιναι ἐκείθεν ἔτι ἐπὶ ἀπολλινάει ὄντι , ἔτε ὁ πρῶτος ἔτε ἔτερος πῆ τῷ παρόντων χριστιανῶν τῆς ἀκροάσεως ἀπεχώρησε μάθων ταῦτα Θεωδότη ὁ ἐπίσκοπος , χαλεπῶς ἔνεγκε καὶ τὸ μὴ ἄλλοις ἐν λαῶ τσταγμένοις μετάνοια καλέσας , συνγράμῳ ἐνεμῆ ἀπολλινάει δὲ ἀμφὸ τὴν ἀμαρτίαν δημοσίᾳ ἐπέλαξας , τῆς ἐκκλησίας ἀφώρειν ἡσυχάζοντων κληρικῶν , ὁ μὴν πάλιν , πρῶτος ἔτερος παῖς , ἀναγνώσεως ἐπὶ τῷ ἱερῶν γραφῶν χρόνῳ δὲ τῷ διαχρυσόμενος , ἐν δὲ ἀκροάσει τῆς εἰσεύσεως τῆς ἀμαρτίας μετάνοια ἔξιναι , πρῶτος ἐπὶ πάλιν Θεωδότη ὡς τὴν αὐτὴν ἐπισκοπὴν ἔλαχε γένηται , καὶ ἢ πρὸς ἀθανάσιον συνουσία γένηται ἀπολλινάει ὡς εἴρηται , ἀκουσάντων αὐτὸν ἀποφάνει , καὶ τῆς ἐκκλησίας ἀλλοτρίᾳ ἢ , λέγεται μὴ πολλάκις αὐτὸν δεῖναι τὴν κοινωνίαν ἀπολαβεῖν ὡς ἢ ὅτι ἐπέλαξεν , τὴν πρῶτον ἔλαβε , ἐτάραξε τὴν ἐκκλησίαν , καὶ δόγματων καινότησι τὴν εἰρημὴν αἰετῶν εἰσήγαγεν ὅπως ἠδύνατο , τέχνη δὲ μὴ λόγον , τὸν ἐχθρὸν ἀμύνημῳ καὶ ἐπὶ λέγγων ὡς ἐν διδασκαλίᾳ ἱερῶν δόγματων ἔτοιγτο ὡν , τὸν ἀμύνη κατέβη ἔτι πῆ αἰ ἴδαι ἔχθραι τῷ καὶ καίρῳ κληρικῶν τὰ μέγιστα τῷ ἐκκλησίᾳ ἔλαβεν , τῷ ἱεροκρίᾳ εἰς πολλὰς αἰρέσεις κατέβη μὴν τεκμήριον ἢ τέτο εἰς ὁμοίους δόξιν ἔξιναι μετάνοια ἀπολλινάει ἔδξατο , ὅτι ἂν οἶμαι ἢ ἀπὸ καλεμένη αἰρέσις ἢ ἢ γὰρ ἀντροπεία ὅτις , πρῶτος φεγγεμένη μὴ ἀπαθῆκα

καὶ εἰς φιλονεικίαν καὶ νεώτεροις καθίσταται. Ἐπιπορευσα δὲ τῶν ἰσῶν, μετελάζειν καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν μένειν φιλεῖ.

Aut despecti quidem insolescant, & contentioni ac rebus novis studeant: ubi vero æquum adepti sunt, moderate se gerant, & in eodem statu permaneant.

Κεφ. κς'.

CAP. XXVI.

Πρὸς τὸν ἐπίσκοπον καὶ τὸν διδασκάλον αὐτῶν ἀετίως καὶ κατ' αὐτοὺς, καὶ τὸν ἐπίσκοπον καὶ τὸν διδασκάλον, καὶ ὅτι πρῶτοι ἔσονται κατάδοξον ἐπὶ τῷ βαπτισματὶ ἐπιπέσειν.

De Eunomio, & de magistro ejus Aetio. Qua fuerit utriusque vita, & qua dogmata. Et quod primi unicam in baptismo mentionem induxerint.

Ἀμφὶ δὲ τῆς τρίτης τῶν χρόνων εὐνομίῃ, ὅς ἑστιν ἐκ τῆς ἀντιπάλου τῆς ἐν κυζίκῳ ἐκκλησίας κατεῖχε, τῆς ἀρεῆς ἀρέσεως παρὰ ἀνδρῶν, ἑτέραν παρὰ ταύτην εἰσηγήσατο ἢ οἱ μὲν, ἀπ' αὐτῆς ὀνομάζουσι οἱ δὲ, τῶν τῶν ἀνομιῶν καλεῖσι φασὶ δὲ πῶς, πρῶτον τῆς εὐνομίῃς τολμήσαντες εἰσηγήσατο, ἐν μιᾷ κατὰ δόξαν ἑλθεῖν τὴν θείαν βάπτισμα, καὶ παρὰ χαράξαι τὴν διὰ τῶν ἀποστόλων εἰσέπειν ἐν πάσι φυλακισμένων παρὰ δόξον καὶ ὡς ἑλπίσαν, ἑτέραν πᾶσι τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ἐξυφάνει ἀγωγῶν, σεμνότητι καὶ ἀκερβία πλείον τῶν καινότητων παρὰ τῆς ἑλπίσεως ἢ καὶ τεχνίτης λόγων, καὶ ἐριστικῶς, καὶ συλλογισμοῖς χαίρων τοιαύτας δὲ εἰς πολλὰς τῶν τὰ αὐτῶν φερόμενων, ἔστιν ἑστὶν ἢ μάλλον ἢ ἐπαινεῖσι βίον ἀγαθὸν ἢ ἠρόπον, ἢ τὸν παρὰ εὐδαιμονίας ἔλεον, εἰ μὴ τὰ αὐτὰ δοξάζουσι ὅσον εἰς περὶ εἰρηκτικῶς διακρίσεως, καὶ κρατεῖν δοκοῦν συλλογισμῶν ἰσοῦται ἢ εὐσεβῆς παρὰ πάντας νομίζουσι ὡς ἀλλοῖς δοκεῖ τὰ ληθῆς εἶργον, οἰμαί, λέγουσι, ὡς θεοφρόνιῳ ὁ καππαδόκης, εὐτυχίῳ, παρὰ δόξαι ταύτης τῆς ἀρέσεως, ἀπολεπόντες σφᾶς ἐπὶ τῆς ἐχομένης βασιλείας, παρὰ τὰ ἄλλα τῶν εὐνομίῃς δοξάντων, καὶ παρὰ τῶν θείων βάπτισμα ἐνεστέλεισαν ὅσα εἰς περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ εἰς τὸν τῶν χειρῶν θανάτου βαπτισμῶν εἰσηγήσατο ἀνδρῶν εὐνομίῃς μὲν τῶν παρὰ τῆς καινότητος μῆσαι, ἀλλὰ ἐξ ἀρχῆς τῆς τρίτης τῶν ἀρεῶν φρονήσαι, ἔστω διαμείναι ἐπίσκοπον ἢ κυζικῆς ἡμερον, κατηγορηθῆναι ὑπὸ τῶν ἰσῶν αὐτῶν κληρικῶν, ὡς νεωτέρων δόγματων εἰσηγητὴν τῶν κατὰ τὴν εὐδόξον τὸν ἡγεμόνων ἐν κωνσταντινῶν πόλει τῆς ἀρεῆς ἀρέσεως,

Edem fere tempore Eunomius, qui Eleusii loco Cyzicenam regebat Ecclesiam, cum Arianorum sectæ præesset, novam insuper hæresin invexit, quam alii quidem ex ejus nomine, alii vero Anomæorum appellant. Ajunt porro hunc Eunomium primum omnium ausum esse asserere, quod sacrum baptismum unicam mentionem peragendum sit: & Apostolicam traditionem quæ etiamnum ubique servatur, corrupisse: aliam denique Ecclesiæ suæ disciplinam plerisque in rebus introduxisse, quæ gravitate ac severitate quadam novitatem suam obregeret. Fuit autem peritissimus dicendi artifex, & disputationibus atque argumentis delectabatur. Certe plerosque eorum qui hanc sectam profiterentur, ejusmodi ingenio præditos licet cernere. Neque enim vitæ morumque probitatem, & in egentibus misericordiam tantum laudant in aliquo, nisi forte is sectam ipsorum sequatur, quantum laudare solent, si quis in disputando contentiosus fuerit, & adversarios rationando superare videatur. Hujusmodi enim vir, præ reliquis omnibus pius ab illis existimatus. Alii vero dicunt, quos quidem veriora dicere arbitror, Theophronium Cappadocem, & Eutychium, istius hæresis defensores acerrimos, sequentis Imperatoris Principatum, cum se ab Eunomio abruptissent, tum alia ex Eunomii decretis, tum ea quæ ad sacrum baptismum pertinent innovasse, asserentes non in Trinitatem, sed in Christi mortem baptizari oportere. Eunomium certe nihil hac in parte innovasse affirmant. Sed ab initio quidem opinioni Arij hæsisse, & in ea perseverasse: Postea vero cum Episcopus Cyzici factus fuisset, accusatum esse à clericis suis, tanquam novorum dogmatum assertorem. Itaque Eudoxium qui Arianæ sectæ præerat Constantinopoli,

